

Dues cançons per a soprano, mezzo i piano

Calma Nocturna
(Wandrer's Nachtlied)

Cançó a Mahalta

Ramon Ribé

Dues cançons per a soprano, mezzo i piano

1a edició: maig 2013

Coberta: Ludovica Mosca, *Jardi imaginari* (A.S.P.)

Calma Nocturna (Wandrer's Nachtlied)

Poema de Johann Wolfgang von Goethe,

Traducció catalana de Joan Bofill i Soliguer (Munich 22-V-74)

Recollida en la col·lecció Versions de Poesia de Joan Bofill i Soliguer

B-Barcelona, Hivern de 1989-90

Música de Ramon Ribé Queralt

© Joan Bofill i Soliguer (traducció catalana)

© Ramon Ribé Queralt (música i trad. anglesa)

Cançó a Mahalta

© Màrius Torres (lletra)

© Ramon Ribé i Queralt (música)

© Drets cedits a DINSIC, Publicacions Musicals, S.L. - Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point

Pau Casals, 161-163

08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit Legal: B-14.667-2013

ISMN: 979-0-69210-817-7

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.

Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona

Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01

e-mail: dinsic@dinsic.com

www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

Wandrer's Nachtlied **Calma nocturna (2012)**

Considerada per molts la millor poesia en llengua alemanya, fou escrita per Johann Wolfgang von Goethe l'any 1776. Ha estat musicada per a solista o cor per uns vuitanta compositors durant els segles XIX i XX, alguns molt coneguts, com Franz Liszt, Max Reger, Franz Schubert, Robert Schumann, Charles Ives o Wilhelm Kempf.

Diu en Ramon Ribé que podria semblar presumptuós musicar-la de nou. Tenia, però, una raó excel·lent per fer-ho. En Joan Bofill i Soliguer, bon amic seu i excel·lent pianista i musicòleg, li va passar la traducció que amb el títol de “Calma nocturna” havia fet l'any 1974 durant els seus anys d'estudi a Munic. Era una versió excel·lent i una temptació per al Ramon. Com diu ell, “cadascú sent la poesia de manera diferent i, en llegir la traducció d'en Joan, jo pressentia ja la música”.

Song to Mahalta (2011)

“Mai no podrem superar aquestes muntanyes (...) No podem aspirar al món, Mercè. Ens hem de recloure a la petita vall. I fem-la ben bonica, la nostra vall (...) Que cada una de les seves pedres estigui treballada amb les nostres mans i el nostre amor (...) (Màrius Torres, *Carta a Mercè Figueres*)

Durant la seva estada al sanatori antituberculós de Puig d'Olena (Sant Quirze Safaja), el gran poeta lleidatà Màrius Torres conegué la gironina Mercè Figueres, malalta com ell i que esdevindria la seva amiat més íntima i havia d'inspirar-li tota la sèrie [*Cançons a Mahalta*](#). “Mahalta”, nom de dona usant durant l'Edat Mitjana per la noblesa, ens diu de l'estimació d'en Màrius per la seva amiga. Metge per professió, en el sanatori dedicava el temps a la lectura de filosofia, a tocar el piano i, sobretot, a escriure poesia. Morí el 1942, quan tenia trenta-dos anys.

La música està dedicada per Ramon Ribé al seu germà, Joan, en record de vespres foscos, de contes i de somnis compartits durant la infantesa amb la imaginació encesa d'aventures i de mons inexistents.

Agraïments

A Montserrat Pocurull, del SLC Mollet (Consorci per a la Normalització Lingüística) i a Mary-Luz López, la meva esposa, per la revisió del text català: als Drs. William Philips i Susan Ballyn de la Univ. De Barcelona i a la Dra. Maria González-Davies, de Blanquerna, pels seus comentaris a la meva traducció anglesa; a Olga Miracle (soprano) i a Francesc Teixidó (pianista) que estrenaren “Què s'emporta la mar?” al MEAM (Barcelona,, 2012); a les grans cantants Eugènia Montenegro (soprano) i Laura Vila (mezzosoprano), així com a l'excel·lent pianista Anna Crexells per incloure aquestes i altres cançons en el programa d'un concert monogràfic a Valls (setembre, 2013); a l'amic Lluís Corominas Cladellas, gran músic, pel seu suport i les estones passades tocant junts aquestes cançons. I sobretot a l'estimat amic Roman Galimany i els Amics de la Música de Valls per organitzar aquest concert.

Wandrer's Nachtlied **Calma nocturna (2012)**

Este poema, en opinión de muchos la mejor poesía lírica en lengua alemana, fue escrito por Wolfgang von Goethe el año 1776. Alrededor de ochenta compositores a lo largo de los siglos XIX y XX lo han convertido en canción para solista o para coro, algunos de ellos tan conocidos como Franz Liszt, Max Reger, Franz Schubert, Robert Schumann, Charles Ives o Wilhelm Kempf.

Comenta Ramon Ribé que podría parecer superfluo o presuntuoso ponerle música de nuevo. Tenía, sin embargo, una poderosa razón para hacerlo. Un buen amigo, gran pianista y musicólogo, Joan Bofill i Soliguer le regaló una traducción métrica al catalán hecha durante sus años de estudio hecha en Munich (1974). “Calma nocturna” era una versión excelente y una gran tentación para el compositor: “Cada uno siente este poema de un modo distinto y, al leer la traducción de Joan, yo sentía ya en mi interior algunos de los temas de la canción”.

Song to Mahalta (2011)

Jamás venceremos estas montañas (...) Tu y yo no podemos aspirar al mundo, Mercè. Debemos recluirnos en este valle pequeño y llenarlo de belleza (...) Que cada una de sus piedras esté tallada con nuestras manos y nuestro amor (...) (Màrius Torres, *Carta a Mercè Figueres*)

Durante su estancia en el sanatorio antituberculoso de Puig d'Olena (Sant Quirze Safaja), el gran poeta ilerdense Màrius Torres conoció a una joven de Girona, Mercè Figueres, enferma como él, que iba a convertirse en su amistad más íntima e inspirarle la serie de poemas *Cançons* (canciones) a *Mahalta*. El nombre de “Mahalta”, usado durante la Edad Media entre la nobleza, nos revela la gran estima en que Màrius tenía a su amiga. Médico de profesión, dedicó sus días de estancia en el sanatorio a la lectura de los grandes filósofos, a tocar el piano y, sobre todo, a escribir poesía. Murió en 1942 a los treinta y dos años de edad.

La canción ha sido dedicada por Ramon Ribé a su hermano Joan, en recuerdo de noches oscuras, de cuentos y sueños compartidos durante la infancia con la imaginación encendida de aventuras y de mundos inexistentes.

Agradecimientos

A Montserrat Pocurull, del SLC Mollet (Consorci per a la Normalització Lingüística) y a Mary-Luz López, mi esposa, por la revisión del texto catalán; a los Dres. William Philips y Susan Ballyn de la Univ. De Barcelona, a la Dra. Maria González-Davies, de Blanquerna, por sus comentarios a mi traducción inglesa; a Olga Miracle (soprano) y a Francesc Teixidó (pianista), que estrenaron “Què s'emporta la mar?” en el MEAM (Barcelona, 2012); a les grandes cantantes Eugènia Montenegro (soprano) y Laura Vila (mezzosoprano), así como a la excelente pianista Anna Crexells por incluir estas y otras canciones en el programa de un concierto monográfico en Valls (septiembre, 2013); a mi amigo Lluís Corominas Cladellas, gran músico, por su apoyo y por las muchas horas que hemos pasado tocando juntos estas piezas. Y sobre todo a mi querido amigo Roman Galimany y a los Amics de la Música de Valls por organizar este concierto.

Wandrer's Nachtlid (2012) **The Wanderer's Nightsong**

The Wanderer's Nightsong, in many people's view the most perfect lyric in the German language, was written by Johann Wolfgang von Goethe in 1776. Over eighty composers have set the poem to music in the last two centuries, either for solo or for choir singing. Among the best known of them, Franz Liszt, Max Reger, Franz Schubert, Robert Schumann, Charles Ives and Wilhelm Kempf.

It might seem presumptuous for another musician to set it to music once more, says Ramon Ribé. He had, however, a good reason to do so. Joan Bofill Soliguer, a close friend, great pianist and musicologist, had given him a translation of the poem into Catalan, done in 1974 during the years of his study leave in Munich. It was a superb translation, singable, and a temptation for Ramon. As he says, "poetry resonates differently in each of us and, while reading Joan's translation, I was already hearing sounds in my head."

Song to Mahalta (2011)

"We will never be able to overcome these mountains (...) We cannot aspire to live in the world, Mercè. We have to seclude ourselves to this little valley. Let us make it –our valley, beautiful. Let us carve each of its stones with our hands and our love [...] (Màrius Torres, *Letter to Mercè Figueres*).

During his long stay in the tuberculosis sanatorium of Puig d'Olena (in Sant Quirze Safaja), Màrius Torres, the great Lleida poet, met Mercè Figueres, a young lady from Girona, who was also being treated there. She became his most intimate friend and the person who was to inspire the whole series of his *Songs to Mahalta*. "Mahalta", a woman's name used by the nobility in the Middle Ages, says much of his love and the status his friend had in his eyes. A medical doctor himself, Màrius spent most of his time in the sanatorium reading philosophy, playing piano and writing poetry. He died at thirty-two in 1942.

This song is dedicated by Ramon Ribé to his brother Joan –a memory of old stories and of wild dreams shared in their childhood at a time when their imagination burned with images of adventure and of non-existent worlds.

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to the following people: Montserrat Pocurull from the SLC Mollet (Consorti per a la Normalització Lingüística) and Mary-Luz López, my wife, for revising the Catalan text; Dr. William Phillips and Dr. Susan Ballyn from the University of Barcelona, as well as Dr. Maria González-Davies from Blanquerna Univ., for their comments on my English translation; Olga Miracle (soprano) and Francesc Teixidó (pianist), who premiered "Què s'emporta la mar" in 2012 (MEAM, Barcelona); Eugènia Montenegro (soprano), Laura Vila (mezzo-soprano) and Anna Crexells (pianist) for including these and other songs in a monographic concert to take place in Valls (September 2013); my friend Lluís Corominas Cladellas, an excellent musician for being so supportive while patiently listening to me play these songs. Finally, another dear friend, Roman Galimany, and Els Amics de la Música from Valls for organizing the monographic concert.

Indicacions

Wandrer's Nachtlied

En la primera part (1-50) i el final (65-76), el piano ha de crear una atmosfera tranquil·la, de pau nocturna. Utilitzar pedal sempre que sigui possible, mantenint, sobretot, la claredat armònica i de la frase.

Cançó de Mahalta

Les indicacions només són orientatives. Ha de predominar l'expressió sobre altres consideracions.

A l'excel·lent musicòleg i bon amic Joan Bofill i Soliguer

Wandrer's Nachtlied

Text de Johann Wolfgang von Goethe
trad. catalana de Joan Bofill i Soliguer
Música de Ramon Ribé
2012

Soprano

Mezzo-Alto

Piano

$\text{♩} = 48$
Lent

pp

Leg. Leg. Leg. * Leg. Leg. Leg. Leg. Leg.

S

A

Piano

legato

cresc.

dim.

8

S

A

8

pp

12

S

A

mf

Po - sa_{en} ca - da ci - ma
 Ü - ber al - len Gip - feln
 O - ver all the peaks —

12

ten.

pp però sonor

16

S

p

mf

Po - sa_{en} ca - da ci - ma Po - sa_{en}
 Ü - ber al - len Gip - feln Ü - ber
 O - ver all the peaks — O - ver

A

mf

Po - sa_{en}
 Ü - ber
 O - ver

16

loco

21 *cresc.* *rit.* *a tempo*

S
ca - da ci - ma la nit,
al - len Gip - feln ist Ruh,
all the peaks is calm,

A
cresc.
ca - da ci - ma la nit,
al - len Gip - feln ist Ruh,
all the peaks is calm,

21 *rit.* *pp* *a tempo*
sonor

25 *a tempo*

S
[Rest]

A
[Rest]

25 *rit.* *a tempo*
en ca - da
in al - len
in all the

29 *cresc.* *subito p*

S
en ca - da pic no s'en - de - vi - na un
in al - len Wip - feln spü - rest du kaum
in all the trees you will de - tect hard -

A
cresc.
pic no s'en - de - vi - na en - de - vi - na
Wip - feln spü - rest du spü - rest du
trees you will de - tect, will de - tect

29 *cresc.*

Al meu germà, Joan, recordant una
infantesa sovint oblidada, sempre present.

Cançó a Mahalta

Text de Màrius Torres
Música de Ramon Ribé
2011

♩=96 ***

Soprano

Alto

Piano

p

cresc.

Reo. Reo. Reo. Reo. Reo. Reo. semblant

4

S

A

rit. *a tempo*

rit. *a tempo*

subito p

Reo. *

7 *rit.*

S

A

7 *rit.*

12 *a tempo*

S

mp

A

12 *a tempo*

dim.

p

Red. *

Red. *

Com dos in - fants que van en un bosc

Com dos in - fants que van en un bosc

16 *rit.* *a tempo*

S

A

16 *rit.* *a tempo*

de ron - da - lles, A - ga - fa - des les

de ron - da - lles, A - ga - fa - des les